

JEUGD

Vandaag een terugblik op de persoonlijke Limburgse jeugdkampioenschappen met een vijftal partijfragmenten van spelers uit de B-categorie.

Wit: Christof Binje

Zwart: Saskia Muris

Na 29 zetten zijn de spelers in het eindspel beland. Na de zet 29.a5 is de stelling in DIAGRAM 1 ontstaan. Zwartspeelster Saskia Muris uit Ble- rick weet vervolgens de voorsprong van een pion goed uit te buiten. Het gaat als volgt verder: 29.....Ke5 30.Tf2 Kd4 31.h4 f3+ 32.Txf3 Txf3 33.Kxf3 Kxd3 34.hxg5 hxg5 35.Kf2 Kxe4 36.Ke2 Kf4 37.Kd3 Kxg4 38.Ke4 Kh3 39.Kd5 g4 40.Kxd6 g3 en de zwarte g-pion zal promoveren tot dame. Op de 52e zet slaagde die dame erin de witte koning mat te zetten (0-1).

Wit: Jos Gubbels, De Juiste Zet

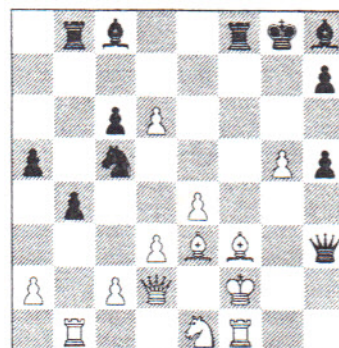
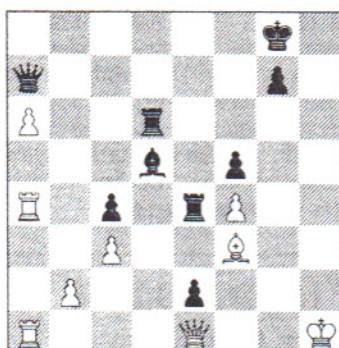
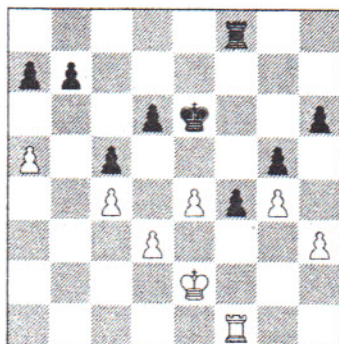
Zwart: Martin Vinck, Venlo

In DIAGRAM 2 zien we de situatie na 51.De1. De zwarte dame valt nu verwoestend binnen in de witte stelling: 51.....De3 52.Kg2 Tg6+ 53.Dg3 Tgx3+ 54.Kxg3 e1D+ 55.Txe1 Dxe1+ 56.Kg2 Te2+ en wit geeft op want er volgt mat binnen enkele zetten (0-1).

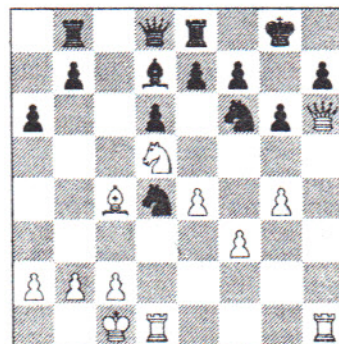
Wit: Joost Heltzel, 't Pionneke Roermond

Zwart: Martin Vinck, Venlo

Net als in de hiervoor genoemde partij valt Vinck met zijn zwarte dame diep in de witte stelling binnen. We zien het hier in DIAGRAM 3. De

zwarte dame komt op de 24e zet van het veld d7 in een ruk naar h3. Ditmaal loopt het avontuur voor zwart minder goed af. Het ging als volgt verder: 25.Lxc5 Dh2+ 26.Ke3

De5 27.d4 Dxc5+ 28.Ke2 Dg3 29.De3 Dh2+ 30.Tf2 Dh4 31.Pd3 Lf6 32.Tg1+ Kh8 33.d7 Lxd7 34.Lxf8 Txf8 35.Pc5 Lc8 36.Th1 Dg3 37.Tg2 Dc7 38.Txh5 (1-0).

Wit: Yonne Tangelder, Hoensbroek

Zwart: Mark Mans, Arx Arcen

Ook hier is sprake van een dame die diep in de vijandelijke stelling is binnengevallen. Ditmaal is het de witte dame, die gehanteerd wordt door Yonne Tangelder. In DIAGRAM 4 zien we de stelling na 17.....Te8. Wit maakt het nu als volgt uit: 18.Pxf6+ exf6 19.Dxh7+ Kf8 (1-0).

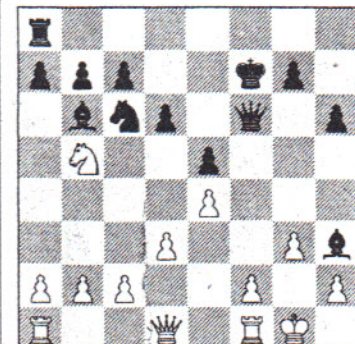
Wit: Christof Binje.

Zwart: Coen Oosse (Leudal).

In DIAGRAM 5 zien we de situatie na 13.....Le6-h3.

Wit gaat nu met de toren een stapje opzij d.m.v. 14.Te1 omdat hij zijn toren wil beschermen. Maar dat heeft ernstige gevolgen want nu volgt 14.....Dxf2+ 15.Kh1 Dg2 mat. Jammer natuurlijk voor wit dat het zo is gelopen, want wit had niet 14.Te1 hoeven spelen, maar had in plaats daarvan 14.Dh5+ kunnen spelen. Hij geeft dan schaak en kan op de volgende zet met de dame de zwarte loper inpikken. Hoe één zet dus een hele partij kan beslissen!

Zondag wordt in Maastricht een jeugdtoernooi gehouden. Er wordt gespeeld in diverse leeftijdscategorieën. Het toernooi telt mee voor de Jeugd Grand Prix Limburg. Voor de organisatie tekent de vereniging VSM.

NIEUW SPEL

Er is een nieuw schaakspel! En nog wel bedacht door een Limburger. Ik had het genoeg het eerste exemplaar officieel overhandigd te krijgen uit handen van de bedenker en maker en er een wedstrijd mee te mogen spelen. Een wedstrijd die ik verloor, maar allé, daar is best overheen te komen, het spel is er niet minder leuk om.

De bedenker is de 35-jarige Rein Keulen uit Valkenburg. Hij is geen super-schaakfanaat en is geen lid van een vereniging. Wel speelt hij thuis af en toe een partij. Rein is meer een spelletjesliefhebber en vindt het leuk om nieuwe spelletjes uit te pluizen. Rein, van beroep pedagogisch medewerker, kwam zodoende op het idee van een schaakspel dat hij 'Master Chess Triple Game' noemt. Hij heeft er enkele honderden exemplaren van laten vervaardigen. Wat dit spel toevoegt aan het normale schaak is het volgende: twee tegenstanders spelen op drie borden tegelijk (ZIE FOTO links onderaan) en die borden worden in het midden door sluizen met elkaar verbonden. Men speelt eigenlijk drie aparte partijen tegen elkaar maar door de aanwezigheid van de sluizen staan de partijen in open verbinding met elkaar. De stukken kunnen via de sluizen naar een van de andere borden lopen en

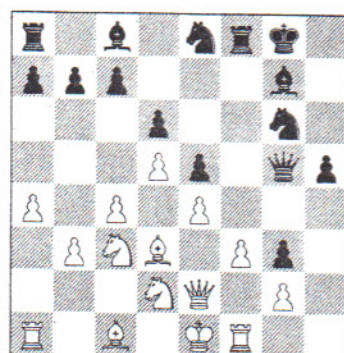
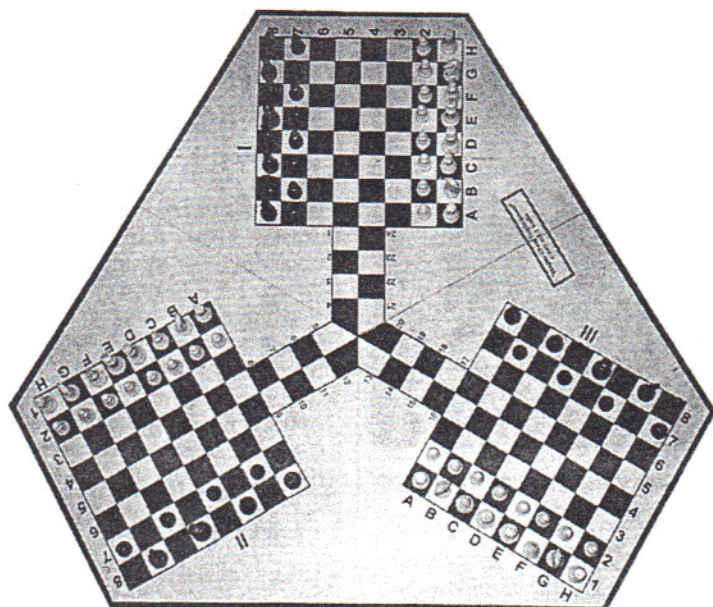

DIAGRAM 1

daar de manschappen gaan versterken. Het verkeer via de sluizen leidt tot spectaculaire situaties. De spelregels zijn hetzelfde als bij gewoon schaak. Alleen: binnen de sluizen zijn de regels een tikkeltje anders en de koningen en pionnen mogen niet door de sluizen. Er kan ook zonder de sluizen gespeeld worden. Men kan ze dan gewoon wegdenken en alleen op de borden spelen.

Men heeft dan een, twee of drie borden ter beschikking. Eventueel kan men dan ook met drie personen spelen. De drie borden van elk 20 bij 20 centimeter zijn samen op één plateau verwerkt dat ingeklapt kan worden. De stukken hebben een maximale hoogte van 5,2 cm.

Twee fragmentjes uit jeugdpartijen. Het eerste komt uit een partij tussen witspeler Ashraf Ibrahim (Hoensbroek/ME) en Joost Heltzel van 't Pionneke Roermond, die de zwarte stukken bedient. Na 19.Df2-e2 is de stelling ontstaan in DIAGRAM 1. Nu komt zwart met een mooie zet die hem stukwinst oplevert. Zwart speelt: 19... Pf4! Wit moet nu enkele gedwongen verdedigingszetten doen en uiteindelijk opgeven. Het liep als volgt af: 20.Pdb1 Pxd3+ 21.Dxd3 Dxc1+ 22.Pd1 h4 23.Ta2 Dg5 (0-1)

Je hebt van die zetten die met donder en bliksem gepaard gaan en na uitvoering willen zeggen: boem! Zo iets zien we hier. De uitvoerder is Egied Cratsborn van J'Adoube Maastricht. Zie het DIAGRAM 2. Egied knalt er met het zwarte paard als een donderslag in: 16... Pf3+! U ziet het? Juist. Boem!

Programma: zaterdag: toernooi in multifunctioneel centrum Gebrook, Prinsenstraat 10, Hoensbroek. Bedenktijd 20 minuten per persoon per partij. Maandag: open Limburgs kampioenschap snelschaken in buurthuis De Soos, Pastoor Kribsweg 14a, Maastricht. Bedenktijd 7 minuten.

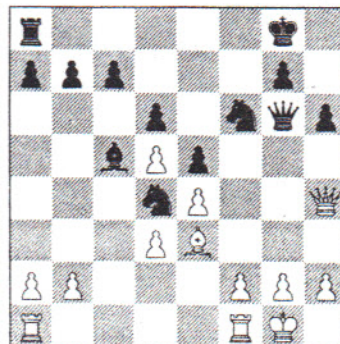

DIAGRAM 2

GROEI

De Roermondse vereniging 't Pionneke maakt een geweldige groei van de jeugdafdeling door. In tussen zijn er al 32 jongens en meisjes die de schaaklessen volgen. Successen blijven niet uit. Tijdens de Limburgse jeugdkampioenschappen werd de vereniging door tien kinderen vertegenwoordigd: Paul Aben, Joost Heltzel, Robin van den Heuvel, Stan Raemaekers, Jin Wah Chan, Angelique van den Heuvel, Jacqueline Borst, Lennart Raemaekers, Jeroen Meeuws en Jet Smeets. Hier volgt het slotfragment van een partij die Jin Wah Chan tijdens die kampioenschappen speelde. Hoewel hij nog geen jaar lid is van 't Pionneke heeft hij toch al aardig wat indruk gemaakt. Jin Wah Chan speelt hier met zwart. Zijn tegenstander is de sterke speler Rob Vanwersch van DJC Stein. Na 42 zetten is de stelling ontstaan die in DIAGRAM 1 te zien is. De partij liep als volgt af: 43.Tf2 Tc1+ 44.Kd2 Thh1 45.Pc3 Tce1 46.Pxb5 axb5 47.Tc3 b4 48.Tc4 Ta1 49.Kc2 Txa2 50.Kb3 Taa1 51.Tcc2 Thd1 52.Tcd2 Te1 53.Tde2 Txe2 54.Txe2 Tf1 55.Kc4 Txf3 en na een aantal zetten gaf wit op.

De Venlose schaakvereniging maakt weer een uitstekend seizoen door. Werd vorig jaar het eerste team kampioen met promotie naar de op één na hoogste klasse in Nederland, dit seizoen heeft Venlo alweer enkele kampioenen: het tweede en het derde team. Het tweede team werd kampioen in de promotieklasse. Dit is de hoogste klasse van de Limburgse bondscompetitie. Venlo II promoveert nu naar de KNSB. Dat

DIAGRAM 1

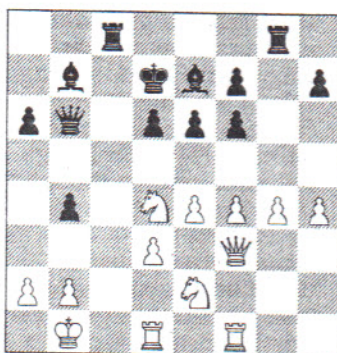
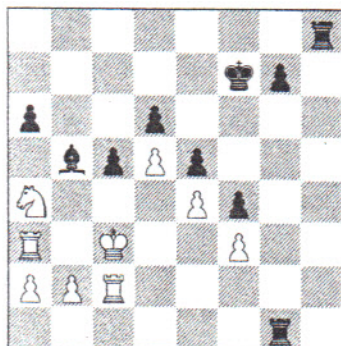

DIAGRAM 2

is heel bijzonder. Het komt namelijk slechts zelden voor dat een tweede team doorstoot naar dit niveau. Venlo III werd kampioen in de eerste klasse B van de Limburgse competitie. Vandaag laat ik twee fragmenten zien van spelers van de Venlose kampioensteams.

Eerst een fragment uit de partij van Jos Rievers van Venlo II (met wit) tegen Frank Schleipfenbauer van SV Schaesberg II. Zij spelen hun partij aan het eerste bord. De spelers hebben negentien zetten gedaan als de partij in een beslissende fase is gekomen, zie DIAGRAM 2, de stelling na 19.....Kd7. Witspeler Rievers slaat nu als volgt toe: 20.g5 f5 21.Dh5 fxe4 22.Dxf7 d5 23.f5 Tcf8 24.Dxe6+ Dxe6 25.Pxe6 en wit staat gewonnen en zal de winst ook daadwerkelijk pakken.

Vervolgens zien we hoe Hans Hoesdemaekers van Venlo III met wit op bijzonder fraaie wijze wint van Frank Wijndans (Tegelen I).

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Pf6 4.e5 Pfd7 5.f4 c5 6.Pf3 Pc6 7.dxc5 Lxc5 8.Ld3 h6 9.a3 Dc7 10.De2 a6 11.Ld2 La7 12.O-O-0 Pc5 13.The1 Ld7 14.Kb1 Tc8 15.f5 d4 16.Pe4 Pxe4 17.Lxe4

exf5 18.e6 Lxe6 19.Lxf5 Pd8

DIAGRAM 3, de stelling na 19.....Pd8

20.Lb4!

(houdt de zwarte koning van de rokade af, of kan die loper simpelweg verdreven worden meta5?)

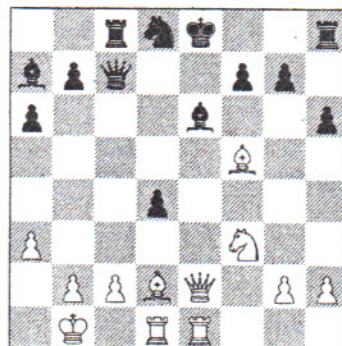
20....a5 21.Db5+ Dc6 22.Lxe6 Pxe6 23.Txe6+! fxe6 24.Dh5+ Kd8 25.Pxd4 Lxd4 26.Txd4+ Kc7 27.De5+ (Zwart geeft op).

De woensdagmiddagcompetitie in Schaesberg is een succes. Inmiddels zijn al twintig mensen komen schaaken. Er wordt elke woensdag geschaakt vanaf 14.00 uur in zaal Het Streepkruis.

Nieuws van de bestuurlijke kant: Sytze Faber (61) is kandidaatbestuurslid voor de Nederlandse bond. Hij is nu nog burgemeester van Hoozevee en gaat per 1 september met vervroegd pensioen. Voordat hij burgemeester werd, was hij acht jaar Tweede-Kamerlid. Hij heeft in tal van besturen gezeten en vele functies bekleed. Hij was onder meer ook hoofdredacteur van het Friesch Dagblad. In de schaakwereld is hij al bekend als voorzitter van de stichting VAM schaaktoernooi Hoozevee. Het is de bedoeling dat hij in het bestuur de portefeuille Topschaak krijgt.

Programma: tweedaags toernooi Gess in buurtcentrum Baandert, Frans Erenstraat 12, Sittard. Er wordt gespeeld in groepen van vier. Aanvang vrijdag 19.30 uur en zaterdag 10.00 uur.

DIAGRAM 3

SCHAMMEN

Vandaag een combinatie van schaken en dammen. Ofwel, "schammen" dus...! Via-via kreeg ik een probleem aangereikt waarbij één damschijf het opneemt tegen twee schaakstukken, een paard en een koning. Het strijdtonel vormt een schaakbord, dus een bord met 64 velden (een dambord heeft 100 velden). Zie het DIAGRAM 1. De zwarte schijf speelt "naar beneden" (naar de speler die voor het bord zit toe). De zwarte schijf is dus nog maar drie zetten van de damlijn verwijderd. Voor de beide witte schaakstukken gelden gewoon de schaakregels, voor de damschijf de damregels. Wit is aan zet. Hoe kan wit de zwarte schijf (die het nog tot dam brengt) verslaan?

Vandaag nog meer curiositeiten. De vereniging De Witte Dame uit Grubbenvorst ontving ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan een jubileumprobleem. In dit probleem, een zogenoemd 'letterprobleem', zijn de letters D en W verwerkt. De witte stukken vormen de W en de zwarte stukken de D. Het probleem is gemaakt door Henk Prins uit Sliebrecht, een vooraanstaand probleemcomponist in Nederland. Zie DIAGRAM 2, de opdracht is: wit geeft mat in twee zetten. Oplossing achteraan in deze rubriek.

De eeuwenoude schaakgeschiedenis zit boordevol mooie verhalen. Of de volgende vertelling waar gebeurd is, is niet bekend, maar leuk is ze in ieder geval wel. Een schaakspeler, tevens fijnproever, nodigde op zekere dag een vriend uit op de thee. Die vriend, Onesime Xadrez

DIAGRAM 1

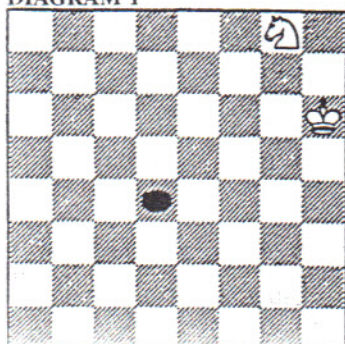

DIAGRAM 2

DIAGRAM 3

genaamd, hield er van om bij de thee iets lekkers te gebruiken en vandaar dat de gastheer een taart had besteld en deze had laten decoreren met een eigen gecomponeerd schaakprobleem. Een probleem speciaal ter ere van de gast. De stukken stonden zo opgesteld dat ze de letter O vormden, de eerste letter van de voornaam van de gast. Zie DIAGRAM 3, het probleem in de vorm van een O. De opgave is: wit geeft mat in twee zetten (oplossing achteraan in de rubriek). Voor het serveren van de schaaktaart sneed de kok de taart in vier stukken. Helaas struikelde hij en liet de taart vallen. Vlug raapte hij de stukken bij elkaar en plaatste ze terug op het bord, maar daarbij verwisselde hij ze. De taart die hij

nu serveerde zag eruit als in diagram 4. De baas van de kok, die zag dat het probleem was verwoest en de verrassing bedorven, begon de kok uit te schelden. Onesime Xadrez echter staarde naar de taart en het schaakprobleem en zei rustig: „Er is niets verloren. De stukken vormen een X, de eerste letter van mijn achternaam, en het is nog steeds mat in twee!”

Zie DIAGRAM 4. De opgave is: wit geeft mat in twee zetten (oplossing achteraan in de rubriek). (bron: Les Cahiers de l'Echiquier Francais, nov./dec.1936, met dank aan vereniging De Juiste Zet)

Zaterdag zijn de beste Limburgse teams te vinden in "Het Triavium" naast NS-station Nijmegen Dukenburg. Daar wordt de slotronde van de KNSB-competitie gehouden. Deze wordt voor het eerst gezamenlijk op een centrale plek gespeeld ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van de KNSB.

Oplossing probleem letter O:
1.Pa5 c4 2.Txc4 mat.
Oplossing probleem letter X:
1.Dc3 exd4 2.De1 mat

Oplossing letterprobleem DWD:
1. Pe4-g3.
Twee aardige tegenschaaks:
1.....Lf7-e8+ 2. Pc3-b5 mat
1.....Tf5-f4+, 2. Pc3-e4 mat
en een leuke vluchtveld-variant:
1.....Ke5-f6 2. Pc3-e4 mat

Schammen: het witte paard kan zodanig springen dat de damschijf het niet overleeft.

DIAGRAM 4

EEN HELE RARE

Vandaag nog een terugblik op de deelname van Limburgs kampioen Ger Janssen uit Roermond aan de halve finales van de Nederlandse kampioenschappen in Enschede. Via deze wedstrijden kon men zich trachten te plaatsen voor deelname aan de nationale titelstrijd. Janssen eindigde in de middenmoot. Hier een van de winstpartijen die Janssen liet noteren. Zelf vond hij deze winstpartij 'een hele rare'. „Na negen zetten dacht ik dat ik verloren stond, na veertien zetten stond ik gewonnen.” Hier die ('rare') partij met commentaar van Janssen.

T. Ellenbroek - G.Janssen

1.d4 Pf6 2.c4 c5 3.d5 b5

(Mijn geliefde Wolgambiet)

4.Pbd2

(En wat is dit nu weer? Rob Hartoch, die ook meedeed en erg opviel met zijn negen bloedeloze remises, merkte op dat hij dit ook eens had geprobeerd tegen Keres (of Keres tegen hem, dat weet ik niet meer). In ieder geval, zo wordt het zelden gespeeld. Mijn reactie was gelijk fout:)

4...Da5?!

(Het idee was om e2-e4 zo lang mogelijk te verhinderen. Als ik gewoon door was gegaan met ontwikkelen had wit voor een opstelling met e4 en f4 kunnen kiezen hetgeen me niet zo beviel. Beter is meteen 4...bxc4.)

5.Dc2?!

(Het sterkste schijnt te zijn: 5.e4! (toch!!) bijvoorbeeld 5...Pxe4?!

6.b4! Dxb4 7.Tb1 Dc3 8.Tb3 Dd4

9.Pxe4 Dxe4+ 10.Te3 met sterke aanval)

5...bxc4 6.e4 Lb7?!

(oké voor zwart is 6...d6 7.Pe2 Pa6.)

7.Pe2 e6?

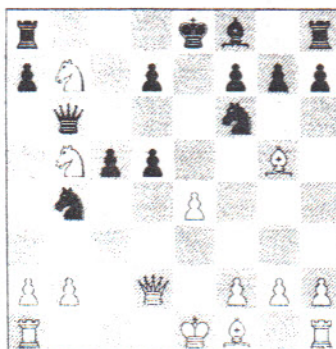
(wil het witte centrum ondermijnen, vergeet echter dat de zwarte diagonaal b8-h2 erg wordt verzwakt)

8.Pc3 Pa6 9.Pxc4 Dc7

(om op de bewuste diagonaal te blijven na 10.d6 Db8. Die stelling is erg lastig te spelen voor zwart, zeker gezien de ontwikkelingsproblemen op beide vleugels)

10.Lg5?!

(mijns inziens niet de sterkste, dat lijkt mij namelijk toch echt 10.d6) 10...Pb4 11.Dd2 exd5 12.Pb5?! (12.exd5 Pbx5 en het lijkt heel wat voor wit maar in de analyse bleek het allemaal niet zo duidelijk te zijn. Het was in ieder geval beter dan de partijvoortzetting) 12...Dc6 13.Pa5 Db6 14.Pxb7

ZIE DIAGRAM 1, stelling na 14.Pxb7

14...Pxe4!

(een sterke tussenzet, zwart gaat vrijwillig in de penning over de e-lijn staan. Helaas voor wit krijgt hij niet de tijd om daar optimaal van te profiteren)

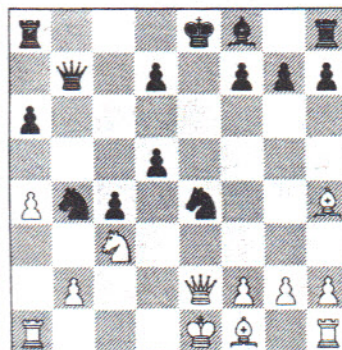
15.De2 Dxb7 16.Lh4?

(het sterkere en logische 16.f3 wordt gevolgd door 16...Pd3+ 17.Dxd3 Pxd5 18.Dxd5 Dxd5 19.Pc7+ Kd8 20.Pxd5 en wit heeft een sterke blokkade van de velden c4-d5 met zeer goede remisekansen)

16...c4 17.a4?

(wits stelling was al niet meer optimaal, maar deze zet versnelt het einde aanzienlijk door de verzwaking van veld b3. Beter was 17.Pc3 Pd3+ 18.Kd1 g5!)

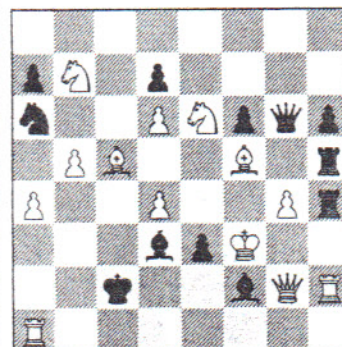
17...a6 18.Pc3

ZIE DIAGRAM 2, stelling na 18.Pc3 (18.f3 axb5 19.fxe4 d4 is ook niets. Het gaat nu snel uit:)

18...Pd3+ 19.Kd1 Pxb2+ 20.Kc1 Pd3+ 21.Kd1 Db3+ 22.Dc2 Pxc3+ 23.Kd2 Pe4+ 24.Kd1 Pexf2+ 25.Kd2 Lb4+ en opgegeven door wit: 0-1.

Tot slot een probleem met een heel bijzonder tintje. De stukken staan niet erg logisch opgesteld (ZIE DIAGRAM 3), maar daar moet u zich maar even niet tezeer aan storen. De opgave is: wit geeft mat in vijf zetten. De uitkomst is heel grappig. Ik geef u een tip: als de zetten van de oplossing zijn uitgevoerd, staan de stukken zodanig op het bord dat ze de letters H en P uitbeelden. De oplossing volgt hier achter.

Oplossing: 1.Dxf2+ exf2 2.Txf2+ Kc3 3.Ta3+ Kc4 4.Pa5+ Kd5 5.Pf4 mat. En wat zien we? Na de oplossing zien we de letters H en P uitgebeeld.